

3. ESTUDI BÀSIC DE SEGURETAT I SALUT

3.- ESTUDI BÀSIC DE SEGURETAT

DISPOSICIONS LEGALS D'APLICACIÓ

Es obligatori les disposicions contingudes a:

- Estatut dels treballadors (Llei 8/80, de 10-03-80) (BOE, de 14-03-80).
- Ordenança general de seguretat i higiene en el treball (OM de 09-03-71), (BOE de 16-03-71) - Pla nacional de seguretat i higiene en el treball (OM, de 09-03-71), (BOE, de 11-03-71).
- Ordenança del treball de la indústria sidometal·lúrgica(OM, de 29-07-70), (BOE, 25-08-70).
- Homologació d'equips de protecció individual per a treballadors (OM ,17-05-74) (BOE 29-05-74), (successives normes MT,1 a 29).
- Reglament d'activitats molestes, insolubles, nocives i perilloses (Decret 2441/61), (BOE, de 07-12-61). Modificació del reglament (decret 3494/64) (BOE, de 06-11-64).
- Ordenança de treball a la indústria de la construcció (OM, de 28-08-70), (BOE, de 25-08-70). Rectificació de l'ordenança (BOE, de 17-10-70). Modificació de l'ordenança de 22-03-72 (BOE de 31-03-72).
- Prohibició de la manipulació de sacs de més de 80 Quilos (OM, de 02-06-71), (BOE, de 16-06-71).
- Reglament electrònic per baixa tensió i instruccions tècniques complementàries. (Decret 2413/73 del 20-09-73) (BOE de 09-10-73).
- Reglament de línies aèries d'alta tensió (OM de 28-11-68).
- Normes per a senyalització d'obres a les carreteres. (OM, de 14-03-60), (BOE, de 23-03-60).
- Norma de carreteres 8.3-I.C, senyalització d'obres. Normes per la senyalització, abalisaments, defensa, neteja, i terminació d'obres.(OM, de 31-08-87).
- Rètols de les obres (OM de 06-06-73) (BOE, de 18-06-73).
- Senyalització de seguretat als centres de treball (RD de 1403/86) (BOE de 08-07-86).
- Llei de prevenció de riscos laborals (Llei 31/95 de 08-11-95).
- Reglament dels serveis de prevenció (RD de 39/1997).
- Disposicions mínimes de seguretat i salut en les obres de construcció (RD 1627/1997 del 24-10-97) (BOE de 25-10-97).
- Conveni col·lectiu provincial de la construcció.

PRESCRIPCIONS GENERALS DE SEGURETAT

Quan s'esdevingui algun accident en que es necessiti assistència facultativa, encara que sigui lleu, i l'assistència mèdica es redueixi a una primera cura, el cap d'obra de la contracta principal realitzarà una investigació tècnica de les causes de tipus humà i de condicions de treball que han possibilitat l'accident.

A més dels tràmits establerts oficialment passarà un informe a la direcció facultativa de l'obra, on s'especificarà:

- Nom de l'accidentat; categoria professional; empresa per la qual treballa.
- Hora, dia i lloc de l'accident; descripció de l'accident; causes de tipus personal.
- Causes de tipus tècnic; mesures preventives per evitar que es repeteixi.
- Dates límits de realització de les mesures preventives.

Aquest informe passarà la direcció facultativa i al coordinador de seguretat en fase d'execució el dia següent de l'accident com a dia molt tard.

La direcció facultativa i el coordinador de seguretat podran aprovar l'informe o exigir l'adopció de mesures complementàries no indicades a l'informe.

Per qualsevol modificació futura en el pla de seguretat i salut que fos necessari realitzar, caldrà aconseguir prèviament l'aprovació del coordinador de seguretat i de la direcció facultativa. L'acompliment de les prescripcions generals de seguretat no restringeixen la subjecció a les ordenances i reglaments administratius de dret positiu i rang superior ni eximeixen d'omplir-les.

El contractista controlarà els accessos a l'obra i serà responsable del manteniment en condicions reglamentàries i de l'eficàcia preventiva de les proteccions col·lectives.

El contractista portarà control d'entrega dels equips de protecció individual EPI.

En els casos que no hi hagi norma homologació oficial seran de qualitat adequada a les prestacions respectives.

La maquinària d'obra disposarà de les proteccions i dels resguards originals de fàbrica o bé les adaptacions millorades amb l'aval d'un tècnic.

Tota la maquinària elèctrica que s'usi tindrà connectades les carcasses dels motors i el xassís metàl·lic a terra.

Les connexions i les desconexions elèctriques a màquines o instal·lacions les farà sempre l'electricista.

Queda expressament prohibit efectuar el manteniment o el greixat de les màquines en funcionament.

CONDICIONS DELS MITJANS DE PROTECCIÓ

Tots els equips de protecció individual (EPI) i sistemes de protecció col·lectiva (SPC) tindran fixat un període de vida útil.

Quan, per circumstàncies de treball es produeixi un deteriorament més ràpid d'una determinada peça o equip, aquest es reposarà, independentment de la durada prevista o de la data de lliurement.

Aquelles peces que pel seu ús hagin adquirit més joc o tolerància de les admeses pel fabricant seran reposades immediatament.

L'ús d'una peça o d'un equip de protecció no representarà un risc per si mateix.

EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL (EPI)

Descrivim en aquest apartat l'indumentària per a protecció personal que es fa servir més i amb més freqüència en un centre de treball del ram de la construcció, en funció dels riscos més corrents a què estan exposats els treballadors d'aquest sector.

CASC:

El casc ha de ser d'ús personal i obligat en les obres de construcció.

Ha d'estar homologat d'acord amb la norma tècnica reglamentària MT-1, Resolució de la DG de Treball de 14-12-74, BOE núm. 312 de 30-12-74.

Les característiques principals són:

- Classe N: es pot fer servir en treballs amb riscos elèctrics a tensions inferiors o iguals a 1000V.

- Pes: no ha d'ultrapassar els 450 g.

Els que hagin sofert impactes violents o que tinguin més de quatre anys, encara que no hagin estat utilitzats han de ser substituïts per uns altres de nous.

En casos extrems, els podran utilitzar diferents treballadors, sempre que se'n canviïn les peces interiors en contracte amb el cap.

CALÇAT DE SEGURETAT:

Atès que els treballadors del ram de la construcció estan sotmesos al risc d'accidents mecànics, i que hi ha la possibilitat de perforació de les soles per claus, és obligat l'ús de calçat de seguretat (botes) homologat d'acord amb la Norma tècnica reglamentària Mt5, Resolució de la DG de Treball de 30-01-80, BOE núm. 37 de 12-02-80.

Les característiques principals són:

- Classe: calçat amb puntera (la plantilla serà opcional en funció del risc de punció plantar).

- Pes: no ha d'ultrapassar els 800 g.

Quan calgui treballar en terrenys humits o es puguin rebre esquitxades d'aigua o de morter, les botes han de ser de goma. Norma tècnica reglamentària MT-27, Resolució de la DG de Treball de 03-12-81, BOE núm. 305 de 22-12-81, classe E.

GUANTS:

Per tal d'evitar agressions a les mans dels treballadors (dermatosis, talls, esgarrapades, picadures, etc...), cal fer servir guants. Poden ser de diferents materials, com ara:

- cotó o punt: feines lleugeres

- cuir: manipulació en general

- làtex rugós: manipulació de peces que tallin

- lona: manipulació de fustes

Per a la protecció contra els agressius químics, han d'estar homologats segons la Norma tècnica reglamentària MT-11, Resolució de la DG de Treball de 06-05-77, BOE núm. 158 de 04-07-77.

Per a feines en les quals hi pugui haver el risc d'electrocució, cal fer servir guants homologats segons la Norma tècnica reglamentària MT-4, Resolució de la DG de Treball de 28-07-75, BOE núm. 211 de 02-11-75.

CINTURONS DE SEGURETAT:

Quan es treballa en un lloc alt i hi hagi perill de caigudes eventuais, és preceptiu l'ús de cinturons de seguretat homologats segons la Norma tècnica reglamentària MT-13, Resolució de la DG de Treball de 08-06-77, BOE núm. 210 de 02-09-77.

Les característiques principals són:

- Classe A: cinturó de subjecció. S'ha de fer servir quan el treballador no s'hagi de desplaçar o quan els seus desplaçaments siguin limitats. L'element amarrador ha d'estar sempre tibant per impedir la caiguda lliure.

PROTECTORS AUDITIUS:

Quan els treballadors estiguin en un lloc o àrea de treball amb un nivell de soroll superior als 80 dB (A), és obligatori l'ús de protectors auditius, que sempre seran d'ús individual.

Aquests protectors han d'estar homologats d'acord amb la Norma tècnica reglamentària MT-2, Resolució de la DG de Treball de 28-01-75, BOE núm. 209 de 01-09-75.

PROTECTORS DE LA VISTA:

Quan els treballadors estiguin exposats a projecció de partícules, pols o fum, esquitxades de líquids i radiacions perilloses o enlluernadores, hauran de protegir-se la vista amb ulleres de seguretat i/o pantalles.

Les ulleres i oculars de protecció antiimpactes han d'estar homologats d'acord amb la Norma tècnica reglamentària MT-16, Resolució de la DG de treball de 14-06-78, BOE núm. 196 de 17-08-78, i MT-17, Resolució de la DG de treball de 28-06-78, BOE de 09-09-78.

ROBA DE TREBALL:

Els treballadors de la construcció han de servir roba de treball, preferiblement del tipus granota, facilitada per l'empresa en les condicions fixades en el conveni col·lectiu provincial.

La roba ha de ser de teixit lleuger i flexible, ajustada al cos, sense elements addicionals (bocamànigues, gires, etc...) i fàcil de netejar.

En el cas d'haver de treballar sota la pluja o en condicions d'humitat similars, se'ls ha de proveir de roba impermeable.

SISTEMES DE PROTECCIONS COL·LECTIVES (SPC)

Descrivim en aquest apartat les proteccions de caràcter col·lectiu, que tenen com a funció principal fer de pantalla entre el focus de possible agressió i la persona i/o objecte a protegir.

TANQUES AUTÒNOMES DE LIMITACIÓ I PROTECCIÓ:

Tindran com a mínim 100 cm d'alçària, i seran construïdes a base de tubs metàl·lics. En tot moment estarà garantida l'estabilitat de la tanca.

BARANES:

Les baranes envoltaran els forats verticals amb perill de caigudes des de més de 2 metres. Hauran de tenir la resistència suficient (150 Kg/ml) per garantir la retenció de persones o objectes, i una alçària mínima de protecció de 90 cm, llistó intermedi i entorn peu.

CABLES DE SUBJECCIÓ DE CINTURÓ DE SEGURETAT (ANCORATGES):

Tindran la resistència suficient per suportar els esforços a què puguin ser sotmesos d'acord amb la seva funció protectora.

ESCALES DE MÀ:

Hauran d'anar proveïdes de sabata antilliscant. No es faran servir simultàniament per dues persones. La longitud depassarà en 1 metre el punt superior de desembarcament. Tindran un ancoratge perfectament resistent a la seva part superior per tal d'evitar moviments. Tant la pujada com la baixada per l'escala de mà es farà sempre de cara a aquesta.

SERVEIS DE PREVENCIÓ

SERVEI TÈCNIC DE SEGURETAT I SALUT:

El contractista principal disposarà d'assessorament tècnic en seguretat i salut, propi o extern.

SERVEI MÈDIC:

Els contractistes d'aquesta obra disposaran d'un servei mèdic d'empresa, propi o mancomunat. Tot el personal de nou ingrés a la contracta, encara que sigui eventual o autònom, haurà de passar el reconeixement mèdic prelaboral obligatori, i són també obligatòries les revisions mèdiques anuals dels treballadors ja contractats.

COMITÈ DE SEGURETAT I SALUT

Es constituirà el Comitè de Seguretat i Salut quan el nombre de treballadors superi el que preveu l'Ordenança laboral de la construcció o, si n'hi ha, el que disposi el conveni col·lectiu provincial. Es nomenarà per escrit socorrista el treballador voluntari que tingui coneixements acreditats de primers auxilis, amb el vist-i-plau del servei mèdic. És interessant que participi com a membre del Comitè de Seguretat i Salut.

ESTUDI BÀSIC (UNITATS DE RISCOS)

- Caigudes al mateix nivell
- Caiguda en alçada a nivell diferent
- Caiguda en alçada per esfondrament sobtat de la zona ocupada pel treballador
- Desplom d'elements verticals
- Caiguda i projecció de materials diversos
- Cops al cap per caiguda de runes o materials diversos
- Trepitjada per elements punxants
- Cops a les mans per materials o feines
- Inhalació de pols
- Entrada de partícules als ulls
- Sobreesforços

Mesures preventives:

- Bastides de seguretat
- Escales auxiliars adequades
- Baranes
- Cables de seguretat

Proteccions personals:

- Casc
- Guants
- Cinturó de seguretat
- Calçat de protecció
- Caretes antipols
- Ulleres contra impactes i antipols

RISCOS A L'ÀREA DE TREBALL

Aquests tipus de risc són els que generalment poden produir la maquinària d'obra a l'efectuar l'enderroc o al maniobrar en la zona de treball, inclou els desplaçaments de camions, càrrega i descàrrega, els més important són:

- Atropellament per mala visibilitat, velocitat inadequada, etc.
- Desplaçament de la màquina
- Bolcada de la màquina
- Caiguda per pendents
- Topades amb altres vehicles
- Projecció d'objectes i materials
- Producció de pols
- Incendi
- Cremades (treballs de manteniment)
- Enganxades (treballs de manteniment)

Mesures preventives:

- Senyals de trànsit
- Senyals de seguretat
- Tanques de limitació i protecció
- Màquina en bon estat de manteniment

Proteccions personals:

- Ulleres de seguretat antiprojeccions
- Casc (solament quan existeixi risc de cops al cap)
- Cascos anti soroll
- Mascaretes antipols
- Calçat adequat per la conducció de vehicles
- Caigudes de persones desde la màquina

PREVENCIÓ DE RISC DE DANYS A TERCERS

Se senyalitzarà d'acord amb la normativa vigent, l'enllaç de la zona d'obres amb el carrer, i s'adoptaran les mesures de seguretat que cada cas requereixi.

Es tindrà en compte principalment:

- La interferència de feines i operacions
- La circulació de vehicles a prop de l'obra.

INFORMACIÓ

Tot el personal a l'inici de l'obra o quan s'hi incorpori, rebrà la informació dels riscos i de les mesures correctores que farà servir en la senyalització de les seves tasques.

MEDICINA PREVENTIVA I PRIMERS AUXILIS

Es disposarà d'una farmaciola amb material necessari.

S'haurà d'informar de l'emplaçament de diversos centres mèdics on s'ha de portar els possibles accidentats perquè rebin un tractament ràpid i efectiu.

PLA DE SEGURETAT

En compliment de l'article 7 del RD 1627/97 de 24 d'Octubre, el contractista elaborarà un pla de seguretat i salut i adaptarà aquest estudi bàsic de seguretat i salut als seus mitjans i mètodes d'execució.

Aquest pla de seguretat haurà de ser aprovat abans de l'inici de les obres per l'excel·lentíssim Ajuntament de Palau-solità i Plegamans.